

J. E. Bogomil:

Zgodnje skrbi.

odkar je zapustil Dolinarjev Jaka lesene in cunjaste igrače in si je kupil pri Večerinovem Jožku par mladih zajcev, ni bilo treba nikoli več vpraševati: »Kje pa je Jaka?«

Mlinček pri vodi je tudi zastajal; koreninice in druga navlaka ga je ovirala. Jaka ni bilo več k mlinčku. V hlevu je sedel pri svojih zajcih. Tam si ga dobil, kadar si ga hotel. Celu na potepanje je pozabil.

Zajčja družina se je namreč začela množiti. Jaka je nekega jutra stopil v hlev. Pred zajčjim hlevčkom je bilo nekaj živega. Pa je izginilo. — Pst! — Tiho! — Spet se je prikazalo; eno — in še eno — pa še eno! Mladi zajčki! Jaka bi bil najrajši stopil na kup gnoja, da bi bil oznanil vsej vasi: »Poslušajte! Pri nas imamo pa mlade zajčke.« Tistega dne ni bil Jaka ne žejen ne lačen.

Toda odkar je imel mlade zajce, je polnila Jakovo dušo skrb za skrbjo. Enkrat mu je poginil en zajček. Kako je Jaka žaloval za njim. In prišla je nova skrb: oh, pa vendar ne bodo vsi poginili? — — —

Pri Jaku so se pa oglašali tudi prijatelji. Hoteli so od njega kupiti zajcev. Torej spet nova skrb: komu bi jih prodal in koliko bi zahteval zanje? Preveč ne bi smel, premalo pa ne bi hotel.

In spet važna skrb: ali bo znal prav preračunati, koliko stane par zajcev? V šolo je pač hodil — kajpada; toda v računstvu ni bil baš mojster. Ni se kdovekaj brigal za to, koliko je dvakrat tri. Danes je uganil: » 2×3 bo 5«, jutri je pa trdil: » 2×3 bo znabiti 6«. Zmota sicer ni bila velika, a bila je vendar. Kaj tedaj, če bi bili zajci dražji? Znabiti so že po 10 kron? Morda po 10 dinarjev? Koliko je že desetkrat dve? Dvanajst ali bo dvajset? Kako bi človek rekel, da bi bilo bolj prav? — — —

Odkar je imel torej Jaka zajce, se je pričel res z veliko ljubeznijo učiti računstva. Kazalo mu ni drugače. Goljufati je bilo greh, goljufan biti pa hudo.

Jaka je torej prodajal zajce. Zajčja družina se je množila. In nele pri Jaku, drugod tudi. Zajcev je bilo vedno več, kupčije pa vedno manj. In spet so nastale nove skrbi: kje in kako bi človek spravil zajce v denar?

Tiste dni je zaneslo Jaka v Kranj. Vrh klanca, zadaj za roženvensko cerkvijo, se zbirajo tam ob ponedeljkih golobarji in zajčarji. Kolikor daleč nazaj pomni človeški rod, je tam ob vodnjaku trg za golobe in za zajce. Od Loke do Kranja pa od Kranja do Šmarne gore in še gor do sivih snežnikov — od vsepovsod prihajajo semkaj v ponedeljke golobji in zajčji kupci in prodajalci. Možato — kakor njih očetje spodaj na živinskem trgu — kupujejo in prodajo tu golobarji in zajčarji, hvalijo in grajajo svoji

Pri svojem blagu.

drobiž. Samo ne vpijejo ne tako silno: vse se vrši bolj tiho in mirno. Ali se je vredno radi goloba dreti in prepirati? Ali boš radi zajca kľel in se pridušal, kakor to dela vedno pijani mešetar Tes doli na živinskem trgu? Pa tudi lepo ni. Zajci in golobje so krotke živali, zajčarji in golobarji pa krotki ljudje.

Zato so se takoj prikupili tudi Jaku, ko je v Kranju malo po nevedoma malo pa iskaje zašel mednje. In veste, kaj je storil? Da je sklenil: drugi ponedeljek pa tudi jaz svoje zajce prinesem na trg, da bo kaj cvenka v žepu? Počakajte! Še tisti »cvenk« iz papirja, kar ga je imel v žepu, je dal za dve zajki, da jih ima zdaj pet.

Po očetu je namreč posnel misel: »Kaj denar! Blago, blago!«

Taka je zdaj mladina po vojni. Ali v korist sebi in v blagor narodu, bo pokazala bodočnost. Gotovo pa je, da ni čiste mladostne sreče ne pri blagu ne v denarju.

Jernej Popotnik:

Nad zmaja!

Tri dni in tri noči je jezdil dečko Žarko, da bi prišel do zmaja ter ga ubil.

Reke šumeče, ob njih visoki topoli, nad topoli oblaki, v belih nahuljkih razpotegnjeni nad njivami in travniki, nad vso neizmerno pokrajino.

Jezera bleščeča, iz kotanj proti solncu strmeča, med stisnjenimi gorami izvirki bistrih studencev.

Tam vrbe in jelše, v njihovih sencih sanjajoča voda, iz vode štrleče bičje in ločje, nad zelenkasto gladino v vetru pozibavajoče se srobotje.

Kjer plapolajo ob vodi rdeči ognji in ovija dim kosmate obraze razbojnikov, se razlegajo ponoči zategli glasovi nerazločnih pesmi. To so pesmi o zmaju, ki živi nepremagan in nepremagljiv v gori.

Mimo rdečih ognjev pelje v goro cesta.

Do rdečih ognjev prijezdi Žarko, sliši pesmi razbojnikov, pa ustavi svojega konja:

»Kaj prepevate, bratci? Da je zmaj v gori nepremagljiv?«

Iz dima kosmatí obrazi, momljajoči glasovi:

»Tako prepevamo mi, junaki, ki se nikogar ne bojimo. Kaj vohaš tu okrog nas ti, dečko?«

In iz dima bliskajoče oči.

A s konja Žarko, odločen in pogumen:

»Tako prepevate vi, bratci. Kako prepevam pa jaz, me poslušajte: Tri dni in tri noči že jezdím, a nič nisem truden in nič zaspan. Sestrico